
ERFARINGSSEMINAR 2015

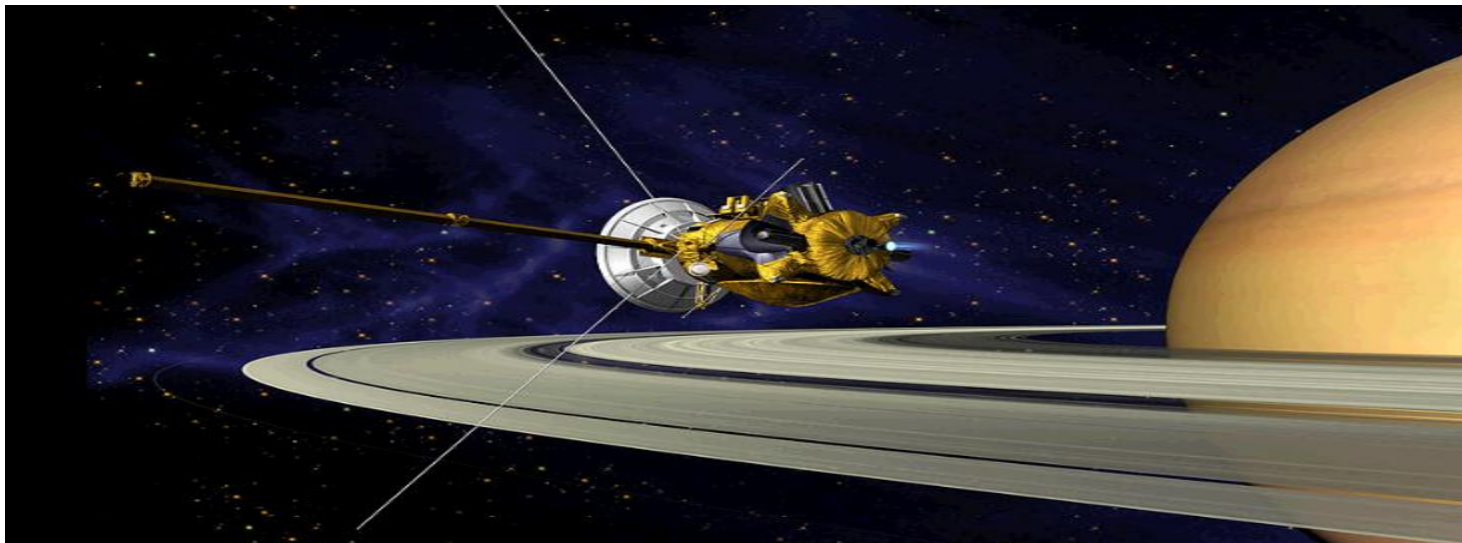
Aktivitetskravet

Kari Edvardsen

Seniorrådgiver NAV Østfold

1. Juli 2004

- Cassini-Huygens passerte gjennom ringene på Saturn og inn i bane rundt planeten.
- Aktivitetskravet ved 8 ukers sykefravær ble lovfestet.

NAV har en viktig rolle i sykefraværsarbeidet.

- Legen anbefaler sykepenger gjennom å skrive sykmelding.
- Nav vurderer og har avgjørelsesmyndigheten.

- Fra 1. juli 2004 ble det lovfestet en aktivitetsplikt for at det skal kunne gis sykepenger ut over 8 ukers arbeidsuførhet.
- NAV har ikke vært gode nok til å håndheve bestemmelsen.
- NAV strammer nå grepet og vi skal vurdere alle sykefraværstilfeller som har vart i 8 uker og har en sykmeldingsgrad på 100 prosent.

Faglig bakgrunn – aktivitetskravet

- Aktivitetskravets hovedregel er at den sykmeldte skal delta i arbeid for å få sykepenger ut over 8 uker
- Det kan gis unntak fra aktivitetskravet
 - hvis medisinske grunner klart er til hinder for arbeid
 - Hvis noe arbeid ikke kan gjennomføres på arbeidsplassen

NAVs rolle

- Bidra til å få flere i arbeid
- Vurdere om den sykmeldte oppfyller - eller bør kunne oppfylle - kravet om arbeid
- Få en tidligere oppfølging som fører den sykmeldte raskere tilbake til arbeid
- Sikre at arbeidsevnen blir kartlagt tidlig i sykefraværet
- Stille forventninger til både den sykmeldte, arbeidsgiveren og legen
- Ved behov, bistå arbeidsgiver i oppfølgingen av den sykmeldte på arbeidsplassen

Den sykmeldtes ansvar

- Benytte restarbeidsevnen sin i eget eller annet arbeid hvis mulig
- Prøve ut og gjennomføre nødvendig tilrettelegging og tiltak for å gjenvinne arbeidsevnen

Arbeidsgivers ansvar

- Tilrettelegge så langt det er mulig for fortsatt deltakelse i arbeid
- Ha dialog med den sykmeldte for å finne muligheter for arbeid

Legens ansvar

- Vurdere den sykmeldtes muligheter for å delta i arbeid
- Vurdere om det medisinsk sett er mulig å være helt eller delvis i arbeid og ev gi bidrag til nødvendig tilrettelegging/tiltak

Målet er ikke å stanse penger,
...men å finne muligheter for arbeid

Aktivitetskravet ved 8 ukers sykefravær.

- Alle de sentrale aktørene har lovfestede oppgaver og roller i oppfølgingen av den sykmeldte.
- Alle aktørene plikter å gi NAV dokumentasjon når dette er nødvendig for å avklare den sykmeldtes rettigheter til videre ytelse og oppfølgingsbistand fra NAV.

Sykmeldt arbeidstaker

- har plikt til å gi opplysninger til arbeidsgiveren og NAV om egen funksjonsevne
- skal prøve seg i arbeid så tidlig som mulig og senest innen 8 uker
- skal utarbeide oppfølgingsplan sammen med arbeidsgiveren og delta i dialogmøter på arbeidsplassen
- skal delta i dialogmøter i regi av NAV sammen med arbeidsgiveren og eventuelt sykmelder
- skal medvirke i hensiktsmessig tilrettelegging og andre tiltak

Arbeidsgiver

har ansvar for å følge opp sykmeldte og tidligst mulig legge til rette for at den sykmeldte kan være i arbeid i virksomheten.

Arbeidsgiver skal

- ha en løpende dialog med den sykmeldte for å finne muligheter for tilbakeføring til arbeid
- utarbeide en oppfølgingsplan innen uke 4 i samarbeid med den sykmeldte
- sende oppfølgingsplanen uoppfordret til sykmelder, og til NAV ved behov eller når NAV ber om det
- avholde dialogmøte 1 med en arbeidstaker som er 100 % sykmeldt, der eventuelt sykmelder deltar
- delta i dialogmøter som NAV innkaller til

Legen

skal motivere den sykmeldte til å være helt eller delvis i arbeid, til tross for helsemessige utfordringer.

Sykmelder har ansvar for å

- dokumentere arbeidsuførheten gjennom sykmeldingen
- vurdere den sykmeldtes mulighet til å delta i arbeid
- fortløpende vurdere gradert (delvis) sykmelding
- ved 100 % sykmelding utover 8 uker, uoppfordret gi en begrunnelse for hvorfor deltakelse i arbeid ikke er mulig
- delta på dialogmøter ved innkalling

Oppfølgingsplan

Arbeidsgiveren har ansvar for å utarbeide en oppfølgingsplan innen uke 4 i samarbeid med den sykmeldte. Hensikten med planen er å finne løsninger for tilbakeføring til arbeid

Oppfølgingsplanen skal inneholde

- en vurdering av arbeidsoppgaver og arbeidsevne – hvilke oppgaver som kan/ikke kan gjennomføres?
- en vurdering av muligheter for tilrettelegging – hva skal til for at den sykmeldte skal kunne delta i noe arbeid?
- melde behov for bistand fra NAV
- plan for videre oppfølging

NAV-kontoret skal

- vurdere om de medisinske vilkårene for sykepenger er oppfylt
- vurdere aktivitetskravet ved 8 ukers sykmelding
- bistå med virkemidler dersom arbeidsgiver eller lege melder behov, - behovet må være begrunnet
- avholde dialogmøte 2 med den sykmeldte, arbeidsgiveren og sykmelder
- følge opp sykmeldte som ikke har arbeidsgiver

Aktørene kan be om bistand

når det oppstår behov. Behovet skal begrunnes, slik at NAV kan gi målrettet bistand.

- ✓ **Arbeidsgiveren** kan når som helst benytte oppfølgingsplanen til å melde behov for bistand fra NAV, og kan be om tidligere dialogmøte 2 eller 3 ved behov.
- ✓ **Den sykmeldte** kan når som helst be om bistand fra NAV.

Gradert sykmelding

- Dersom den sykmeldte delvis kan utføre sine vanlige arbeidsoppgaver eller
- nye arbeidsoppgaver etter tilrettelegging gjennom bedriftsinterne tiltak, skal det ytes graderte sykepenger.

(En lavere sykmeldingsgrad enn 20 prosent gir ikke rett til sykepenger)

Gradert sykmelding

- Ved utførelse av vanlige arbeidsoppgaver skal det ytes graderte sykepenger i kombinasjon med lønn for det arbeidet vedkommende utfører.
- Det skal også ytes graderte sykepenger dersom den sykmeldte delvis kan utføre nye arbeidsoppgaver etter tilrettelegging gjennom bedriftsinterne tiltak eksempelvis ved enten å arbeide redusert tid eller ved å bruke lengre tid for å utføre disse oppgavene.

Gradert sykmelding

- Det er utført «produksjon» som er avgjørende for graden – ikke tiden på jobb.

Hvordan skal NAV håndheve lovens krav om aktivitet?

- Faste ukentlige møter på hvert NAV-kontor i Østfold
- Møtedeltakere er NAV-veiledere og NAV's rådgivende overlege.
- Alle sykefraværstilfeller med 100 prosent sykmelding som passerer 8 uker skal vurderes.
- Unntak fra aktivitetskravet gis dersom medisinske grunner klart er til hinder for arbeidsdeltakelse.
- Unntaksvis kan det gis sykepenger utover 8 uker dersom det ikke foreligger noen muligheter på arbeidsplassen. For eksempel i små bedrifter med sterkt begrensede tilretteleggingsmuligheter.

Utfall - brev

- Unntak fra aktivitetskravet:
 - Sykepenger utbetales videre.
- Aktivitetskravet er ikke oppfylt:
 - Den sykmeldte får brev om midlertidig stans. Arbeidsgiver får brev
- Hvis nye opplysninger og aktivitetskravet anses oppfylt:
 - Sykepenger utbetales og etterbetales fra stansdato. Ingen brev.
 - Dersom den sykmeldte begynner i noe arbeid <12 uker er vilkåret oppfylt.
 - Da vet du som arbeidsgiver at du får refusjon.
- Hvis nye opplysninger ikke dokumenterer unntak fra aktivitetskravet:
 - Vedtak om endelig stans – til arbeidstaker og arbeidsgiver.

Antall sykemeldte v/ 8 uker pr mnd

- Antall som hadde vært sykmeldte i 8 uker og med 100 prosent sykmelding i mars 2015:

Moss, Råde, Rygge og Våler 218 personer

Askim, Eidsberg, Skiptvet,
Spydeberg, Rakkestad,
Trøgstad, Hobøl, Marker og Rømskog 195 personer

Fredrikstad og Hvaler 300 personer

Halden og Aremark 100 personer

Sarpsborg 209 personer

// Utdrag – brev om midlertidig stans

Begrunnelse

For at du skal ha rett til sykepenger, må du senest innen åtte uker ha prøvd deg i delvis arbeid eller annen arbeidsrettet aktivitet som kan bidra til at du kommer i jobb. Vi kan bare gjøre unntak dersom du av medisinske grunner ikke kan jobbe, eller arbeidsplassen din ikke har mulighet til å tilrettelegge for deg. Det har nå gått åtte uker siden du ble sykmeldt, og vi har ikke fått informasjon om at du oppfyller noen av unntakskravene. Derfor har vi midlertidig stanset sykepengene dine. Dette følger av folketryktdloven § 8-4.

Kan du snart begynne på jobb igjen?

Hvis du kan begynne helt eller delvis å jobbe igjen innen 12 uker fra du først ble sykmeldt, kan du likevel få sykepenger fram til friskmeldingsdato. Du må gi oss skriftlig beskjed om når du er tilbake i jobb igjen.

Kontakt arbeidsgiveren din

Du bør ta kontakt med arbeidsgiveren din for å snakke om tilpasninger på arbeidsplassen, slik at du kan begynne å jobbe igjen. Hvis det ikke er mulig å tilrettelegge for deg, må arbeidsgiveren din begrunne dette skriftlig i en ny oppfølgingsplan som sendes til NAV. Hvis du ikke har en arbeidsgiver, er det NAV-kontoret ditt som skal følge deg opp. Ta kontakt med NAV dersom du ønsker å avtale en time for samtale. Dersom du av medisinske grunner ikke kan være i arbeid, må du få legen din til å sende oss opplysninger som bekrefter dette. Legen bør også se oppfølgingsplanen.

Vi kan vurdere retten din til sykepenger på nytt

Hvis du starter opp i arbeidsrettet aktivitet, eller vi får nye opplysninger som viser at du fortsatt har rett til sykepenger, vil du også få utbetalt for den perioden sykepengene var stanset. Dersom du ikke oppfyller kravene, vil du få et vedtak om endelig stans av sykepenger.

Aktivitetskravet

- Aktivitetskravets hovedregel er at den sykmeldte skal delta i arbeidsrelatert aktivitet for å få sykepenger ut over 8 uker
- Det kan gis unntak
 - hvis medisinske grunner klart er til hinder for aktivitet
 - Hvis arbeidsrelaterte aktiviteter ikke kan gjennomføres på arbeidsplassen

Lovgrunnlag § 8-4 annet ledd

«For å få rett til sykepenger skal medlemmet så tidlig som mulig og senest innen 8 uker prøve seg i arbeidsrelatert aktivitet, f. arbeidsmiljøloven § 4-6 første ledd og folketrygdloven § 8-7 a første ledd, unntatt når medisinske grunner klart er til hinder for slik aktivitet. Det kan unntaksvis likevel ytes sykepenger utover 8 uker dersom arbeidsrelaterte aktiviteter ikke kan gjennomføres på arbeidsplassen».

